

Příběh rodu Feiglů z Máslojed

Část I. – Hlavní linie

Jan Felkl – 1. generace

I když v tomto příběhu hovoříme o rodu **Feiglů**, na jeho počátku nacházíme jako zakladatele rodu **Jana Felkla**. Máme o něm dvě zprávy.

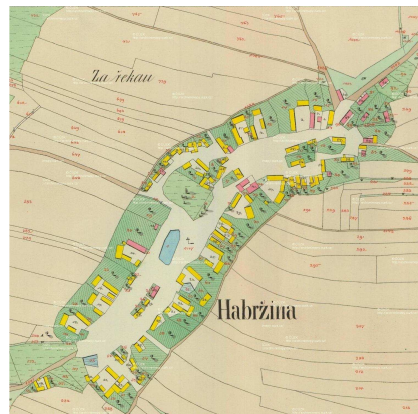
První pochází z roku 1651, kdy vznikly tzv. Soupisy poddaných podle víry. Sestavit tyto soupisy nařídilo pražské místodržitelství patentem vydaným v listopadu 1650. V únoru 1651 byl patent zveřejněn a krajští hejtmani dostali šest týdnů na odevzdání soupisu. Soupis nezachycuje pouze poddané, ale všechny obyvatele království. Důležitou informací byl vztah jednotlivých osob ke katolické církvi. Na jednotlivých panstvích zpracovávaly seznamy vrchnostenské kanceláře, ve městech městské kanceláře. Asi dvě třetiny panství a měst soupisy odevzdaly do léta roku 1651. V červnu 1651 vydala místodržitelská kancelář další patent, ve kterém upustila od vypracování podrobného jmenného soupisu a nařizovala vypracovat pouze seznamy nekatolíků. Proto z některých panství bohužel soupisy nemáme¹.

V existujícím soupise pro panství Smiřice², které v té době vlastnili dědicové po hraběti Gallasovi z Schlosscampu, je uveden ve vsi Habřina **Jan Felkl** se svou rodinou. Byl rychtářem v této vsi a bylo mu 50 let. Narodil se tedy (byl-li údaj o věku správný) roku 1601. Jeho manželka se jmenovala **Dorota (1)** a byla o rok starší, tudíž se narodila roku 1600. Společně s rodiči je uveden i jejich syn též **Jan Felkl**, který byl stár 23 let a jeho manželka, dvacetiletá **Dorota (2)**. S rodiči žil též jejich dvanáctiletý syn **Václav Felkl** a osmiletá dcera **Dorota Felklová**.

Ves Habřina se vznikla již počátkem středověku. Před rokem 1357 stávala v obci tvrz na níž seděli vladykové z Habřiny. Petr z Habřiny, který se připomíná roku 1411 však pozemky rozprodal. Vzniklo od severu k jihu po obou stranách návsí po šesti statcích. Třináctý stál uprostřed. Usedlosti byly zatíženy různými povinnostmi, jen číslo 13 zůstalo svobodné. Je možné, že to byla usedlost rychtáře³ a tudíž v ní sídlili **Felklové**. Roku 1533 prodal Aleš z Habřiny ves Habřinu Mikuláši Trčkovi z Lípy, který ji připojil k panství smiřickému. Trčkové vlastnili smiřické panství s Habřinu až do roku 1636. Král Ferdinand poté předal panství Matyášovi hraběti z Gallasu. Poté, roku 1655, přechází panství do rukou hrabat ze Šternberků a v roce 1761 do majetku Jana Václava hraběte

z Paaru. Od něj koupil panství smiřické roku 1780 císař Josef II a sloučil je s panstvím hořinešským.

Podle soupisu podaných roku 1651 v Habřině žilo 113 osob v asi 27 domácnostech. Okolo roku 1775 robotovalo z Habřiny na smiřickém panství 11 sedláků, 24 chalupníků a 9 zahradníků. Roku 1840 měla výměru 1063 jiter a 63 domů s 446 obyvateli. Dnes má výměru 6,09 km² a 295 obyvatel.

Vraťme se však k naší rodině **Felklů**. Z věku dětí můžeme usuzovat, že **Jan** uzavřel s **Dorotou** sňatek nejpozději roku 1627, tedy ve věku 26 let.

Existenci rodiny potvrzuje i druhý dokument a to berní rula z roku 1653. Byla sestavena o 2 až 3 roky později než předchozí soupis. Zde nacházíme opět **Jana Felkla**, na prvním místě v seznamu mezi sedláky. Má 12 kop záhonů polí (což ovšem není nejvíce, 4 sedláci mají více polí, jeden 24 kop záhonů), 3 potahy, 7 kusů hovězího dobytka, 16 ovcí a 4 svině. Podle berní ruly ve vsi bylo deset sedláků, 7 chalupníků a 5 zahradníků, celkem tedy 22 domů. Vedle jeho syna **Jana (2)** o kterém hovoříme dále, je mezi zahradníky uveden ještě jeden **Jan Felckl** (psáno s c před k) který však nemá ani polnosti ani žádný dobytek a jiná domácí zvířata. Mohl by to snad být otec **Jana (1)** na výměnku, ale nemáme pro to žádný důkaz. Protože však nemá žádné prostředky k živobytí, musel mu je někdo poskytovat a je tedy pravděpodobné že jej živil syn či vnuk. Pokud víme, že **Janovi (1)** bylo 50, jeho otci mohlo být kolem 70 let a je tedy tato hypotéza pravděpodobná. V tom případě by se **Jan (0)** narodil v roce 1580.

Kdy **Jan (1)** i **Dorota Felklovi** zemřeli zatím nevíme. Určitě po roce 1654, snad kolem roku 1660, kdy jim bylo kolem šedesáti let. Podle publikace Staré usedlé rody selské v Čechách⁴, vydané roku 1941, **Jan Felkl** začal hospodařit na pusté usedlosti a roku 1678 tuto jeho usedlost převzal Václav Novák a od roku 1689 na ní hospodařil Jan Bukač a jeho potomkové až do roku 1941. Mělo jít o

usedlost oddělenou z č. 16 v roce 1787, která měla číslo 18 (staré 51). Protože **Felklové** měli v Habřině ještě jeden statek, nelze vyvodit z této informace, že z Habřiny odešli zcela.

Jan (2) Felkl – 2. generace

V berní rule je **Jan Felkl mladý**, syn **Jana (1) Felkla**, uveden mezi sedláky, již jako samostatný hospodář. Má však jen 7 kop záhonů, jeden potah, 4 krávy, 4 jalovice a jednu svini. **Jan (2)**, jak již víme, byl ženatý. Jeho žena **Dorota** byla roku 1651 dvacetiletá. Můžeme předpokládat, že jejich sňatek byl uzavřen kolem roku 1650, kdy by nevěstě bylo 19 let. Kolik měli dětí a jak dlouho žili zatím nevíme. Je jisté, že měli mužského potomka, ale neznáme jeho křestní jméno.

Neznámý Felkl – 3. generace

Existence tohoto **Neznámého Felkla** je založena na výpočtu možnosti narození a početí dalšího potomka u něhož již jméno známe. Jde o **Jana (3) Felkla** či možná již **Fejkla** o němž se dovídáme z kroniky obce Máslojedy a o kterém hovoříme v další kapitole. **Neznámý** se narodil kolem roku 1662 v Habřině. Otcí by bylo 34 let a matce 35 let. Matriky Habřiny jsou dochovány od roku 1673 a je tedy možné, že další stopy tohoto zatím **Neznámého** se podaří nalézt. Jeho narození asi nikoliv, ale sňatek, narození potomků a úmrtí s velkou pravděpodobností.

Jan (3) Fejkl – 4. generace

Předpokládaný syn **Neznámého Jan (3)** koupil v exekuční dražbě dne 7. ledna 1726 statek, později č. 11 (staré číslo 10), v Máslojedech za 275 zl. 40 kr. Tento statek koupila počátkem 17. století hraběnka Trčková od rodiny Rýmanských. Roku 1636 bylo celé panství Smiřice Trčkům konfiskováno a císař Ferdinand jej převedl na generála hraběte Ferdinanda Gallase. Dne 2. listopadu 1662 od něj statek koupil dvorní a polní trubač František Huttar za 330 zlatých. Později, nevíme kdy, přešel statek do vlastnictví hraběte Šporka. Dne 1. července 1691 koupil od hraběte Šporka půl statku Huttarovského Jan Červinka za 570 zlatých a dne 7. července 1692 koupil druhou polovinu statku Jiří Staněk též za 570 zlatých. Dalším majitelem byl již **Jan Fejkl**, který dle pověsti pocházel z Habřiny.

Kroniku z které se to dovídáme sestavil počátkem dvacátého století rodák z Máslojed Josef Volf (o jeho dalších vzpomínkách na válku roku 1866 hovoříme dále) a to zřejmě z údajů pozemkových knih. Kapitola o statku č. 11 je nadepsána **Josef Fejgl**, tedy jménem posledního držitele statku v době sepisování kroniky. Dochovaný soupis platebních povinností z 18. století, je nadepsán jménem **Jan Fegkl** (kde g se vyslovuje j). Po příchodu do Máslojed se změnilo nejdříve l na j, tedy z **Felkl** vznikl dnešním pravopisem psáno **Fejkl**, což je zvukově hodně podobné a velmi pravděpodobné.

Kdy se kupec statku narodil nevíme, ale přibližné datum lze odvodit z věku rodičů a roku koupě. Předpokládám, že se narodil kolem roku 1700 ještě v Habřině. Otcí by bylo 38 let, o matce nic nevíme.

Prvotní úvaha, že tento **Jan (3)** přísluší do 3. generace není početně možná. Víme totiž, že jeho syn převzal statek až v roce 1765, tedy pravděpodobném roce úmrtí **Jana (3)**. Je prakticky téměř vyloučeno, aby se narodil před rokem 1700, aby mohl být synem **Jana (2)**, který se narodil, jak je dříve doloženo, roku 1628.

Patrně z doby hospodaření **Jana (3)** se dovídáme jaké jsou jeho platební povinnosti:

Platí úrok na sv. Jiří	2 zl. 24 kr. 4 d.
sv. Havla	2 zl. 24 kr. 4 d.
sv. Jana	51 kr. 2 d.
<u>a za drůbež platí</u>	<u>1 zl. 2 kr. 3 d.</u>
Celkem	6 zl. 43 kr. 1 d.

To by ve vztahu ke kupní ceně bylo 2,5%, což se nezdá jako částka enormně vysoká. K tomu ovšem byl jistě zatížen ještě daněmi.

Obec Máslojedy (dříve Máslovědy) se nachází v okrese Hradec Králové. Podle berní ruly v ní bylo 16 sedláků, 3 chalupníci a pět zahradníků. U dvou gruntů byla chalupa s podruhy, celkem tedy 26 domů. Je vzdálena 15 kilometrů od

Hradce Králové a 11 kilometrů od Smiřic. Dnes má výměru 4,61 km² a žije v ní 200 obyvatel.

První zmínka o Máslojedech je z r. 1241, kdy byly majetkem pruských křížovníků. Později byly vlastněny benediktýnským klášterem v Opatovicích nad Labem. Roku 1468 ji držel Petr Kdulinec z Ostroměře. Po vestfálském míru byli zapsáni zbylí majitelé zemědělských usedlostí v Zemských deskách. Dne 3. července 1866 se obec Máslojedy a zejména nedaleký les Svíb staly místem těch nejkrvavějších bojů prusko-rakouské války. Roku 1950 byl zestátněn největší statek (33 ha) továrníka **Hladíka** z Hradce Králové⁵, jehož manželkou byla **Božena Ludvíková**, dcera **Boženy Feiglové**. Statek č. 11 na svou neteř převedl poslední **Feigl** ve vsi, **Josef (3) Feigl**, který zemřel svobodný 8. června 1931, jak bude dále řečeno.

Jan (4) Fejkl – 5. generace

Jan (4) Fejkl převzal od svého otce statek 21. září 1765 za 500 zlatých. V té době patřilo ke statku 42 jiter 47 čt. sáhů rolí, 5 jiter a 1 215 čt. sáhů luk a zahrad a 5 jiter 206 čt. sáhů lesů a pastvin. Ročně se platilo kontribuce 70 zl. 4 ¼ kr., urbánní povinnosti činily 98 zl. 30 ½ kr. a desátek faráři 2 zl. 21 kr. Koncem roku 1795 nevázl na statku žádný dluh. Nevíme o něm mnoho. Narodil se kolem roku 1735 a zemřel v červnu roku 1806, kdy přešel statek na jeho syna **Josefa**.

Josef (1) Fejkl – 6. generace

Josef Fejkl se narodil kolem roku 1775 v Máslojedech.

Kolem roku 1800 uzavřel sňatek s **Annou Podlipnou**, dcerou **Jiřího Podlipného** z Vrchnovice.

Dne 16. června 1806 převzal pozůstalostně statek **Josef Fejkl** za 900 zl. Měli nejméně čtyři děti. U dvou nevíme zatím jméno, dcera **Kateřina** se provdala za Jana Špriňara z Máslojed 21. Syn se usadil ve Smiřicích a druhá dcera se

provádala za Koníčka do Klenčí. **Jan (5)** převzal statek. **Josef** přikoupil ke statku pole v katastru obce Neuklišt – 5 korců za 3 650 zl. šajnů.

Jan (5) Fejkl – 7. generace

Jan (5) Fejkl se narodil 19. května 1810 v Máslojedech 11. Ve svých 25 letech se oženil s **Kateřinou Jonešovou** dcerou sedláka z Holohlav **Mikuláše Joneše**. Dne 2. května 1835 převzali statek svatební smlouvou za 2 000 zl. V rodném listě nacházíme u **Jana (5)** ještě jméno **Fejkl**, ale postupně to byl on kdo přešel ke jménu **Fejgl**, z kterého pak u jeho děti vzniklo **Feigl**. Manželům **Janovi** a **Kateřině** se v letech 1836 až 1856, tedy za dvacet let narodilo šest dětí. Byli to: **Anna, Josef, Kateřina, Jan, Marie** a nejmladší **Václav**.

Jan (5) koupil roku 1861 od Václava Kadičky statek č. 12 v Sendražicích.

Jan (5) byl starostou Máslojed, jak o tom svědčí vzpomínky Josefa Volfa⁶ o válce z roku 1866. Dne 3. července 1866 se obec Máslojedy a zejména nedaleký les Svíb staly místem těch nejkrvavějších bojů prusko – rakouské války. V katastru obce válčilo okolo 50 000 vojáků obou válčících stran, z toho 4 300 padlo. Z vyprávění cituji: „*Veškeré vypravování mé se zakládá na zcela správných údajích. Sám jsem byl svědkem této války. Naroděn 9. února 1860, navštěvoval jsem již ve školním roce 1865 až 1866 obecnou školu v Hoříněvsi. Vyzvídal jsem o tom na svém otci, jenž sice o bitvě utekl před Prusy, avšak 5. července se již vrátil domů a po 14 dnů řídil jako "partafír" zakopávání mrtvol v lese Svíbu. Vyzvídal jsem od všech lidí vůbec, kteří za války setrvali doma a od všech jiných, kteří mohli něco pravdivého vypravovat.*

*Do naší vsi Máslojed dorazili jako první kyrysníci a 1 škadrona se zde po několik dnů ubytovala. U nás ubytování byli 2 muži s koňmi. Tito kyrysníci tvořili sobě terč ve stráni, tehdyž **starosty pana Jana Fejgla**, na tak zvané "Březině", směrem k Sendražicům a zde z široké polní cesty sem vedou stříleli ze svých karabin po několik dnů do terče.*

*V naší obci Máslojedech bylo v týž den od Náchoda slyšet hřmění děl a všechno téměř obyvatelstvo spěchalo na 320 metrů vysoko položenou, širokou, tehdyž **polní cestu p. Fejgla**, odkud naskýtá se nádherný rozhled na Krkonoše, Orlické hory a do širého kraje*

*Vodou zásobovalo se vojsko od IV. sboru ze studánky "haltýře" v lese Svíbu, jízda a dělostřelectvo musilo koně napájet až v potoku Bystřici, vojsko od VIII. sboru našlo vydatný proud vody **ve studánce Fejglově** v louce u Sendražic.*

Po 8. hodině ráno, kdy na "Tumplacích" hřímalo již nepřetržitě 40 rakouských děl, počala jiná baterie rakouská střílet hned za vsí naší asi 400m na východ od našeho statku, na nejvyšším bodu obce na tak zvané "**Obíče**" **Fejglové** postavená. Vystřelené granáty od této baterie létali zprvu přes naši zahradu směrem k Benátkám, později přes statek Mikulkův, za silnicí vedle nás ležící, směrem od Svíbu, a několik granátů prolétlo střechou stodoly Mikulkovy.

Mezi četnými povozy poznala matka povoz z naší obce a sice povoz rodiny **pana Fejgla**, jenž byl v tom čase obecním starostou. Pamatuji si, že z mužů dospělých, vyjma čeledína, nejel s sebou nikdo, toliko 10letý syn **Václav**, jenž se stal později vodárenským inženýrem u magistrátu města Prahy, dále jen paní **Fejglová** se dvěma dcerami a služky. Paní **Fejglová** měla prý v šátku kolem těla v šátku zavázaných 6 000 zlatých, pokladniční to hotovost v jejich statku se tehdy nacházejícího okresního kontribučenského fondu, což zde vedl účetní jménem Holub. Mne, a nevím, zda koho jiného z mé rodiny ještě, vzala paní **Fejglová** na vůz, což mně ušlému, hladovému a ustrašenému, i na nohách promáčenému, bylo velmi milé.

Bylo k páté hodině odpolední, když stavili jsme ve vsi Divci na velké návsi, a tu rozhodla se paní **Fejglová** jeti zpět do nedalekého Černilova, kde měla příbuznou rodinu Prokšovu. Tuším, že z téhož statku a z té rodiny pocházela. Když polní cestou ze zadu jsme do statku Prokšova přijeli, uvítala nás zase jen sama hospodyně doma slovy: "Kam se k nám jedete, vidíte, že má vůz naložený a že chystáme také na útěk!" Paní **Fejglová** byla zaražena takovýmto uvítáním, zůstali jsme všichni na dvoře na jakémsi otesaném dříví sedět, ona pak, jsouc pobídnuta pak konečně, šla si domu uvařit pro své lidi kávu. Tu pojenou volá mladší naše služka **Anna Hladíková** z Hoříněvsi, dcera panského šafáře: "Tatínek jede s panskýmio potahy!" A vskutku, panský šafář pan **Hladík** se vracel se třemi žebřinovými vozy, také na útěku, zpět, vzal celou naši na vůz a zavezl nás brodem přes Labe u Skalice do panského dvora do Zderaze u Smiřic, kamž jsme po slunce západu dorazili. Zde od šafářky jsme byli vlídně přijati a mlékem pohoštěni.

Dle vypravování očitého svědka, 40letého kulhavého krejčího Václava Huška, který po celý den boje dlel ve sklepě pod stodolou sousedního statku č. 28, u Mikulků, počaly po 1. hod. za stodolou našeho statku v zahradě střídavě hrát dvě vojenské kapely rak. veselé pochody, oslavující vítězství. Vojáci rakouští, mezi těmi i Češi, volali: "Máme vítězství, Prajz je na útěku!" - Zotvírala se násilím všechna stavení v obci, a vojáci, hladoví, hledali, co je kde k jídlu. Ke druhé hodině pojednou počala prudká ruční střílba ze zahrad kol severní části obce. Nastalo velké zděšení mezi vojskem. Zadními vraty do statku

starosty **Fejgla** hnali se Prusové. Jediný v tom statku doma zbylý 70letý krmič dobytka Josef Luňák, stoje na záspi, zvolal: "Křičíte, že máte vítězství a Prazi se sem vratama hrnou!" V tom zněly již rány a rakouští vojáci, zasažení kulemi, padali.

Po tři dny jsme s bratrem za vraty stodoly naslouchali hroznému smrtelnému chrapotu nešťastného vojína, až čtvrtý den utichl - dokonal. Opět dva muži mrtvého odnesli a za stodolou na poli zakopali. Jiný raněný seděl ve výměniční světlici u kamen v koutku na židli, opřen byl zády o zeď a o kamna, a byl mrtvý. Po několika dnech po bitvě postaveny byly od Prusů dva velké plátěné stany na vrchu za stodolou **Fejglovou**, čís. 11, na tzv. **Obítce**. Sem byli sneseni všichni těžce ranění vojíni, a zde pak byly konány všechny operace. Jak jsem se později dozvěděl, velké procento amputovaných vojínů tehdyž umíralo. Mrtvolky, následkem poranění zemřelé, pohřbívány byly od civilních osob často na poli za stavením, v němž vojín zemřel, avšak většina jich pohřbena byla u sochy Matky boží, a nejvíce pohromadě jich pohřbeno jest - říkalo se ve vsi 64 muži - na obecní zahradě proti usedlosti č. 49.

Posádka pruská v naší obci čítala prvé týdny po válce i s důstojníky a lékaři kol 200 mužů a denně byl zde v hospodě č. 1 poražen 1 kus dobytka. Vojáci této prvé posádky byli většinou suroví a velice hrubí lidé. Několik občanů, mezi těmi **starosta Fejgl**, hostinský Kadečka, můj otec a jiní byli od těchto Prusů ztýráni. Po čase byli tito Prušáci vystřídáni jiným mužstvem, jež sestávalo se ze starých tátů, záložníků, a ti docela vlídně a po lidsku s občanstvem zacházeli.“

Když se odehrávaly tyto dramatické události, bylo Janovi 56 let a jeho ženě **Kateřině** 48 let. Nejmladšímu **Václavovi** bylo 10 let.

Jedenáct let poté, 4. května 1877 zemřel **Jan (5)** ve věku 67 let. **Kateřina** zemřel až 23.3.1893 ve věku 75 let.

Náš příběh nyní pokračuje osudy nejmladšího potomka **Václava**. V druhé části pojednáme o jeho sourozencích, především starším bratrovi Josefovi, který převzal statek.

Václav Feigl – 8. generace

Václav Feigl se narodil 6. srpna 1856 v Máslojedech č. 11 u Hradce Králové, v rodném domě svého otce sedláka **Jana (5) Feigla**. Při jeho narození bylo jeho otcovi 46 let a mamince **Kateřině** rozené **Jonešové** bylo 38 let.

Václav absolvoval obecnou školu v letech 1862 až 1868 a poté asi v letech 1869 – 1873 vystudoval c. k. vyšší českou reálnou školu v Praze. Pak studoval, asi v letech 1874–1879, na Německé vysoké škole technické⁷ v Praze a stal se inženýrem.

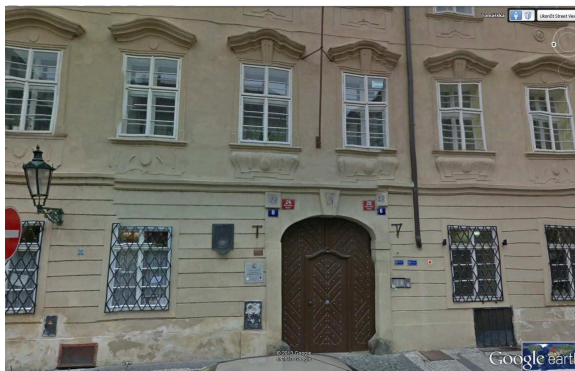
V roce 1879, ve věku 23 let, začal pracovat v **Českomoravské továrně na stroje**. První rok pracoval ve strojnické dílně a další 2 a půl roku byl zaměstnán jako vedoucí inženýr při montáži vodních pump poháněných vodními koly pro městskou vodárnu Novoměstskou, Šitkovskou a Staroměstskou.

Dne 18. prosince 1883, vstoupil do služeb Pražské vodárenské kanceláře. Podle evidence obyvatel byl dekretem z 2. ledna 1885 (bylo mu 29 let) jmenován inženýrem asistentem u obce Pražské, s ročním platem 1 400 zl. a později byl jmenován stavebním radou. Projektoval a stavěl novou strojovnu v Podolí a v Libni, vodárenskou věž v Libni, nádrž ve Střešovicích a tunel pro potrubí pod Masarykovým nádražím. Od roku 1894 pracoval na projektu na filtrovanou vodu v Podolí a u Modřan a na rozvržení pásem s nádržemi a přečerpávacími stanicemi pro Prahu a nejbližší okolí. Podle jeho návrhů bylo zřízeno potrubí z ocelových lisovaných trub pod pražskými mosty. Před přívodem káranské vody postavil elektrinou poháněné strojní zařízení na čerpání vody ze studní na Staroměstském a Malém náměstí a rozvedl tuto pitnou vodu do výtokových kašen v Praze I, II. a V. Vypracoval předpis o zřizování vodovodů v soukromých domech.

Z evidence obyvatel a policejních přihlášek se dále dovídáme, že ještě jako svobodný bydlel **Václav** (v evidenci obyvatel⁸ jmenován jako **Vácslav Fejgl** a v policejní přihlášce⁹ jako **Wenzl Feigl**), ode dne 15. září 1887, na Novém Městě v č. p. 1508/II, tedy v ulici Pštrosova 35.

Dne 15. ledna 1893 se přestěhoval do Tomášské ulice na Malé Straně č. 24-25/III., do domu u Zlaté trojky. Je to dvoj dům, má dvě popisná čísla a existuje dodnes.

Ve stejném roce pak dne 7. listopadu 1893, ve věku 37 let, uzavřel sňatek s **Annou Holou** (z Bezděkovce 14. **Anna** se narodila 15. května 1868 a bylo jí v době sňatku 25 let.

Václav s **Annou** měli 5 dětí. **Jan (Hanzi)** se narodil necelé 3 měsíce po svatbě dne 15. ledna 1894. **Anna (Anči)** se narodila po dvou letech v roce 1896. **František (Franci)** se narodil v roce 1897. **Kateřina**, babička mé ženy se narodila 3. srpna 1899 a syn **Josef (Pepísek)** se narodil 12. června 1901.

Václav Feigl

Anna Holá prov. Feiglová

Od 19. ledna 1903 žila rodina **Fejglova**, ve Fürstenberském paláci¹⁰, č. p.155/III. ve Valdštejnské ulici.

V roce 1891 **Václav** uspořádal na Jubilejní výstavě¹¹ vodárenskou expozici - potrubí dřevěné, kamenné, mramorové, litinové, modely starých vodáren, vodárenské věže, vodní kolo, vodácké a sekernické nástroje, přístroje a potřeby vodovodní, plány, knihy atd. Postavil rovněž strojní zařízení ústředních pražských jatek, staroměstské tržnice, lázní na Žofíně a v Libni.

Dne 24. ledna 1908 byl **Václav Feigl** jmenován vedoucím inženýrem společné vodárny a odpovídal za technické práce na projektu vodárny. Prosadil, proti tehdejší opozici, přijetí Thiemova projektu na zásobování Prahy vodou z Káraného. V říjnu 1908 se začalo pokládat výtlačné potrubí o průměru 1 100 mm z Káraného. Vypracoval projekt strojního zařízení vodárny v Káraném a 4 přečerpávacích stanic u Jizery, s jejichž montáží bylo započato v roce 1912. Stavěl rovněž rozdělovací železobetonový vodojem s kapacitou 7 000 m³ na Floře. Vypracoval rovněž projekt rozvodných řadů po Praze a přilehlých obcí, který byl dokončen v roce 1912 a na zkoušku spuštěn na sv. Václava tohoto roku. Pro veřejnost začal sloužit od 1. ledna 1914. Jeho další činnosti zabránila válka.

Po válce požádal **Václav** o penzionování a s titulem vrchního stavebního rady odešel po 35 letech práce dne 1. března 1920 na odpočinek. Penzi trávil v obci Záduší¹² u Mělníka. Zde si koupil hospodářství a provozoval jej se svým synem **Josefem**. Ale po roce zde dne 9. dubna 1921 zemřel na srdeční mrtvici. Bylo mu 65 let. Jeho manželce byla přiznána vdovská penze ve výši 19 500 Kč. Prababička **Anna** zemřela až 29. září 1949 v Praze ve věku 81 let.

Kateřina Feiglová – 9. generace

Kateřina Feiglová, babička mé ženy, se narodila 3. srpna 1899 v Praze III. č. 24. Otcí bylo při jejím narození 43 let a mamince 31 let.

Kateřina Feiglová vyprávěla: „Narodila jsem se na Malé Straně, u kostela sv. Tomáše, v domě u Zlaté trojky. V domě byla hospoda a já stejně jako čtyři moji sourozenci jsem se narodila v prvním patře tohoto domu. Později, protože u domu nebyla zahrada, chtěl tatínek, abychom se přestěhovali. Bydleli jsme potom ve Fürstenberském paláci. Dům ve kterém jsme měli byt stál v zahradě a vedly k němu železné schody z Fürstenberských železáren. Byl tam také skleník, ve kterém byly fíky a ty jsme od zahradníka dostávali. V létě jsme jezdili do Lán na dovolenou a směli jsme chodit do obory. Fürstenberkové nebyli tak zlí jak se říkalo“.

Absolvovala obecnou školu a gymnásium a posléze učitelský ústav. Po první světové válce odjela učit na Slovensko do Turčanského svätého Martina. Zde se seznámila s učitelem **Petrem Jandou** a po návratu do Čech uzavřeli sňatek dne 26. srpna 1920. Manžel učil na Kladně a Kateřina v obci Motyčín, okres Slaný, Bydleli na Kladně. Měli jedinou dceru **Libuši Jandovou**, která se narodila 9. prosince 1921 na Kladně.

Kateřina Jandová zemřela 14. června 1984 v Praze ve věku 85 let.

Část II. – Vedlejší linie

Sourozenci Václava - 8. generace

Josef (2) Feigl – 8. generace

Josef (2) Feigl byl starším bratrem **Václava**, jehož osud jsme sledovali v linii hlavní. Narodil se někdy kolem roku 1840. Převzal od svého otce **Jana (5)** dne 14. února 1877 statek v Máslojedech 11 a hospodařil na něm až do roku 1906, kdy zemřel.

Kolem roku 1875 uzavřel sňatek s **Boženou Plíčovou**, dcerou mlynáře z Vřešтова. Mlýn se stal jeho majetkem. Později koupil v exekuční dražbě statek

č. 14 ve Vrchovnici o výměře 80 korců, který patřil jeho synovci Václavu Podlipnému, za 24 000 zl. Manželka mu však předčasně zemřela. Měli dceru **Boženu** a syna **Josefa (3)**. Na statku v Sendražicích vyplatil **Josef** bratra **Jana**, **Václava** a sestru **Kateřinu**. Měl pak na něm podíl 4/6. Roku 1898 koupil **Josef (2)** chalupu se zahradou č. 10 v Máslojedech.

Josef (2) zemřel jako vdovec roku 1906 bez zanechání poslední vůle (neučiniv dědičné pořádnosti, jak říká pan Volf).

Anna Feiglová – 8. generace

Narodila se jako nejstarší kolem roku 1836. Provdala se za Jana Podlipného z Vrchnovice.

Kateřina Feiglová – 8. generace

Narodila se kolem roku 1845. Provdala se za Václava Podlipného z Vrchnovice. Měla syna Václava, od nějž koupil statek v exekuci **Josef (2)**, jak je výše uvedeno.

Jan (6) Feigl – 8. generace

Narodil se kolem roku 1850. Nepohodl se s otcem a odešel do Slavonic, kde si otevřel obchod a jednatelství s vínem. Oženil se s dcerou zahradníka. Jeho otec **Jan (5)** pro něho koupil již zmíněný statek Sendražicích. **Jan (6)** se po 20 letech vrátil s rodinou domů a myslel, že tento statek dostane. Ale bylo pozdě. Otec **Jan (5)** již dávno zemřel v r. 1877 a ve své závěti poručil, aby po smrti manželky **Kateřiny** sendražický statek byl rozdělen na 6 stejných dílů pro jeho 6 dětí. **Jan (6)** prodal svůj díl bratrovi **Josefovi** a odešel po jednoročním pobytu zpět do Slavonic, kde náhle zemřel v roce 1900.

Marie Feiglová – 8. generace

Narodila se jako předposlední dítě kolem roku 1852. Provdala se za Františka Černého do Benátek.

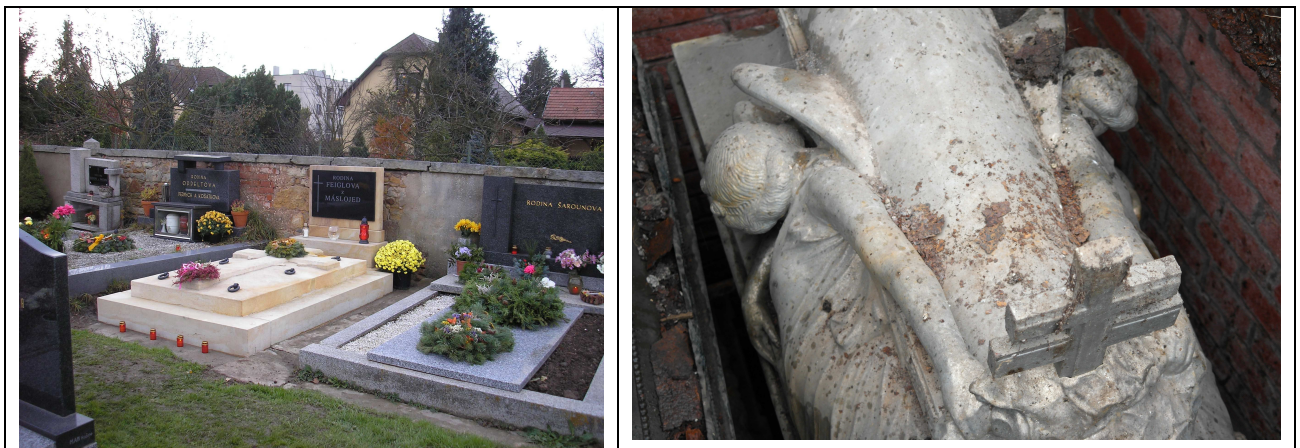
Potomci Josefa (2) Feigla – 8. generace

Josef (3) Feigl – 9. generace

Syn **Josefa (2)** a **Boženy roz. Plichtové** se narodil 17. října 1887. Po smrti otce dne 13. prosince 1906 zdědil statek č. 11 v Máslojedech a podíl na statku v Sendražicích. Statek v Máslojedech měl výměru polí 27 ha a 27 arů, luk 77 arů a lesš 2 ha a 35 arů. V katastru obce Hořiněves 3 hektary a 52 arů polí, v katastru Neděliště 1 ha 50 arů polí, v katastru Sendražic 16? ha luk a v katastru Benátek 55 arů luk. **Josef (3) Feigl** se neoženil. Při založení obecní kroniky v roce 1920 byl starostou.

Již v roce 1929 přestal **Josef (3)** hospodařit a pozemky pronajal. V roce 1931 v měsíci květnu postoupil statek, již bez inventáře, své neteři Boženě Hladíkové z Třebochovic, dceři po své zesnulé sestře Boženě Ludvíkové v Jeníkovcích za 30 000 Kč. Dne 8. června zemřel Josef Feigl ve věku pouhých 44 let. Tím vymřel rod **Fejglů** v Máslojedech.

V roce 2012 nechal zrestaurovat jeho hrob v Hořiněvsi Alois Rameš ml. Jsou v něm 4 rakve, patrně též jeho rodiče a jeho sestra.

Božena Feiglová – 9. generace

Božena, sestra **Josefa (3)** podělila statek ve Vrchnovici a mlýn ve Vřešťově. Byla provdaná **Ludvíková** do Jeníkovic. Měl jedinou dceru **Boženu**, která se provdala za **Hladíka** do Třebochovic. Před rokem 1931 již byla mrtvá.

Sourozenci Kateřiny Feiglové - 9. generace

Jan Feigl – 9. generace

Jan Feigl, řečený Hanzi se narodil jako prvorozený necelé 3 měsíce po svatbě dne 15. ledna 1894, otci bylo 38 let a mamince 26 let.

Po obecné škole, na kterou chodil v letech 1899 až 1904, studoval na C.K. České státní reálce na Malé Straně a to sedm roků od září 1904 do června 1911. Maturitu složil a vysvědčení dospělosti s vyznamenáním obdržel 10. července 1911 a dne 9. října 1911 byl imatrikulován jako řádný posluchač na Cís. král. české vysoké škole technické v Praze. Zde složil obdržel 22. prosince 1915 vysvědčení o první státní zkoušce. Od 19. dubna do 28. dubna 1920 vykonal praktickou zkoušku a dne 15. července 1920 složil teoretickou druhou státní zkoušku a prokázal tak způsobilost inženýra-architekta a byl mu přiznáno stavovské označení "inženýr" ve zkratce Ing.

Oženil se ve třiceti dvou letech dne 12. listopadu 1926 s třiatřicetiletou **Miladou Fialovou**. **Jan Feigl** má uvedeno jako rodiště Praha III. a bydliště Praha 1267/VII. a je bez vyznání.

Milada Fialová se narodila 26.2.1893 v Praze 538/III. (Malá Strana), pokřtěná byla 5. března 1893 páterem Aureliusem Lablerem, farářem u sv. Tomáše na Malé Straně. V době sňatku udává bydliště Jičín 167. Zaměstnána byla jako středoškolská profesorka. Byla svobodná a vyznání římsko katolického.

Jejím otcem byl **Karel Fiala**, stavební rada a hradní stavitel. Narodil se v Blatné, jako manželský syn **Františka Fialy**, měšťana a řezníka v Blatné a **Anny Koptové** z Blatné.

Její maminka **Matylda (Mathilda)Fuchsová** se narodila v Nejdku č. 296, hejtmanství Kraslice, jako manželská dcera **Ignáce Fuchsa**, měšťana v Nejdku a **Kateřiny Schneider** z Mühlbergu, oba katolíci. V době sňatku bytem Praha 150/III.

Sňatek byl uzavřen na Magistrátu hlavního města Prahy. Svědkem byli Otakar Machač, zemský účetní revident, Bubeneč 262 a František Fiala, architekt, bytem Praha 150/III, bratr nevěsty.

Manželství však vydrželo jen 9 let, protože 30. listopadu 1935 bylo rozvedeno a následně 12. února 1936 rozloučeno a to na základě žádosti manžela. A to pro opětovné urážky na cti a hluboký rozvrat. Bydliště v době rozvodu bylo Praha XIX, Starodružníků 1517.

Po 13 letech, 27. dubna 1948 uzavřeli **Jan**(55 let)a **Milada** (56 let) druhý sňatek, též na Magistrátu hlavního města Prahy. Jako bydliště uvádí oba Praha – Střešovice č. p. 866. Jako svědkově jsou uvedeni Ing. **František Fiala**, technický rada, Praha – Střešovice č.p.866, bratr nevěsty a **Anna Štěpánová**, majitelka zlatnického obchodu v Praze I., č. p. 1056., setra ženicha.

Z životopisu **Jana Feigla**, který sepsal 23.3.1956 se dovídáme velmi přesně posloupnost jeho zaměstnání v letech:

1919 až 1920 – asistent na katedře prof. Balšánka na ČVUT

1920 - šéf architekt u firmy Pražák-Moravec

1921 až 1949 – Ministerstvo projekčních prací – projekční oddělení,
od 1. ledna 1946 byl prezidentem republiky jmenován
"ministerským radou"

1949 až 1953 – Stavoprojekt, národní podnik (březen - květen)

1953 Státní ústav pro rekonstrukce památkových měst a objektů,
od 15.9.1955 vedoucí architekt

Z jeho provedených staveb lze uvést:

Chirurgická klinika v Praze II. – rekonstrukce a přístavba

Gymnázia v Mostě, Prievidzi a Plzni

Obecná a měšťanská škola v Žatci a Štětí

Menšinové školy v Čeradcích a Louce u Mostu

Typové projekty jednotřídních škol pro historické země a pro

Podkarpatskou Rus

V rámci Stavoprojektu:

Panský hostinec v Ratibořicích –přístavba a přestavba

Šporkův palác – přestavba na muzeum V.I. Lenina

Hostinec U Kaštanu v Břevnově – Muzeum děl. hnutí

Pražský Hrad- muzeum darů K. Gottwalda

Zámecké schody Malá Strana – rekonstrukce

Letohrádek Amerika –rekonstrukce na muzeum A. Dvořáka

Strážní domek Rudolfovy štoly – rekonstrukce

Usedlost Vondračka Vinohrady – přestavba

Černínský palác – garáže MZ

Anna Feiglová – 9. generace

Anna Feiglová řečená **Anči** se narodila po dvou letech v roce 1896 (otci bylo 40 let a mamince 28 let)

František Feigl – 9. generace

František Feigl, řečený **Franci** se narodil následující rok v roce 1897 (otci bylo 41 let a mamince 29 let)

Josef Feigl – 9. generace

Josef Feigl, řečený **Pepísek** který se narodil dne 12. června 1901 v Praze, jako pátý a nejmladší potomek **Václava** a **Anny**. Po odchodu jeho otce **Václava** do penze v roce 1920 se s ním i maminkou přestěhoval na statek do Záduší u Mělníka. Bylo mu v té době 19 let.

Po smrti otce o rok později zůstal na statku. Oženil se asi roku 1929 s **Irmou Vinšovou**, dcerou **Antonína Vinše**, správce cukrovaru v Kostelci nad Labem, a **Irmy** rozené **Kolínské**. **Irma** se narodila 20. listopadu 1903 v Jiřicích u Brandýsa. Dne 26. února 1930 se manželům narodila dvojčata **Irena** (Jindřiška) a **Milena**. Hospodaření na statku v době hospodářské krize v třicátých letech **Josefa** asi neuspokojovalo nebo nevynášelo a rozhodl se odjet za lepším životem do Brazílie. Z dopisu jeho švagra **Zdeňka Vinše** vyplývá, že odjeli s **Josefem** dne 18. února 1931 (jeho dcerám byl rok) rychlíkem do Paříže v 1/2 12 z Wilsonova nádraží v Praze. Z Paříže pokračovali rychlíkem do Cherbourgů a 20. února pokračovali lodí do Lisabonu a dále přes oceán do Brazílie. Ani hospodaření v Brazílii však nepřineslo očekávané výsledky, snad dokonce zbankrotovali a do dvou let se vrátil do Československa.

Část III. – varianty jména Feigl

Z výše uvedeného textu vyplývá zajímavý vývoj rodového jména, které se v průběhu 300 let postupně měnilo.

Viděli jsme, že základní variantou jména bylo pojmenování **FELKL**. Nositelů tohoto jména žije nyní 136. Prakticky totožné je jméno **FELKEL**, s přidaným E před koncovým L, které se může, ale také nemusí vyslovovat. To jméno nosí 38 osob. Konečně u dvou osob došlo k zániku koncového L a vznikl **FELKE**.

Další posun nastal při změně L v J. Nositelů jména **FEJKL** je 63 a s obdobným předposledním E, tedy **FEJKEL** žije pouze 5 osob. Také zde po odtržení koncového L vzniká jméno **FEJK**, který je 56 osob. Viděli jsme však, že až do poloviny 19. století se J uprostřed textu psalo jako G. Tudiž **FEJKL** se psalo **FEGKL**. Takové jméno nenesí nyní nikdo, ale došlo k další zajímavé změně.

Před G se předsunulo J, zaniklo K a ze jména **FEJKL** se stal **FEJGL**. I tuto variantu nacházíme v našem příběhu. Dnes žije 85 nositelů tohoto jména. U dalších osmi osob však místo J nacházíme Y, ve významu J, tedy **FEYGL**.

Konečně vývoj změny jména byl dokončen ve 20.století, kdy došlo jakoby k poněmčení jména, kdy J bylo nahrazeno I, resp. dvojhláskou EI (s výslovností aj) – **FEIGL**. A tak máme 89 nositelů jména **FEIGL** a 15 dalších s přidaným E – **FEIGEL**. Tak babička mé ženy **Kateřina** má ještě v oddacím listu napsáno **FEJGLOVÁ**, ale svůj život skončila jako **FEIGLOVÁ**.

Tím ovšem variace na toto jméno nekončí, protože nacházíme počestěné jméno **FAJGL** u 90 osob a **FAJGEL** u jedné osoby. Konečně dalších 112 osob se jmenuje **FAIGL** a 6 **FAIGEL**, u kterých bylo AJ nahrazeno AI. A kruh se uzavírá v tom smyslu, že G se opět mění v K a máme jména **FAJKL** s 6 nositeli resp. **FAIKL** se 5 nositeli.

Zdánlivě jednoduché a málo četné jméno má tak neuvěřitelnou plejádu variant a celkem 715 nositelů. Samozřejmě, že nelze tvrdit s vyčerpávající přesností, že u všech nositelů jmen došlo ke stejnému vývoji, jak jsme je zaznamenali v našich pramenech, ale v řadě případů tomu tak bude. Přehledne vidíme varianty jmen v následující tabulce:

1	Felkl	136
2	Felkel	38
3	Felke	2
4	Fejkl	63
5	Fejkel	5
6	Fejk	56
7	Fejgl	85
8	Feygl	8
9	Feigl	89
10	Feigel	15
11	Fajgl	90
12	Fajgel	1
13	Faigl	112
14	Faigel	6
15	Fajkl	5
16	Faikl	4
	<hr/>	
	Celkem	715

Jiří Klusáček, 24.6.2006, revidováno a doplněno 12.5.2011, zcela přepracováno 23. března 2013

¹ podle http://cs.wikipedia.org/wiki/Soupis_poddan%C3%BDch_podle_v%C3%ADry_z_roku_1651

² soupis sestavil Daniel Ouštecký z Festemberku, hejtman panství. Sečteno bylo 4 936 osob

³ Rychtář (z německého richter, tedy vlastně soudce, latinsky iudex, též fojt či šoltys) byl představeným městské či vesnické obce. Rychtář mohl být do své funkce buď dosazen vrchností nebo si ho mohla obec volit nebo se mohlo jednat o pozici děděnou v jednom rodě. Často takový rod vlastnil i práva na volný prodej rychtářství. Za své služby měl rychtář obvykle podíl na vybraných pokutách, odvedených dávkách, mohl vlastnit krčmu, masné krámy nebo byla část jeho polností osvobozena od povinných berní. Mezi povinnosti a práva rychtáře patřilo nižší soudnictví na vesnici a správní funkce. Zastupoval obec vůči okolí a často také byl reprezentantem vrchnosti a ručil jí za dodržování povinností a příkazů a vybírání daní, poplatků a úroků. Bezprostředně po založení obce se rychtářem obvykle stával lokátor (podle <http://cs.wikipedia.org/wiki/Rycht%C3%A1%C5%99>).

⁴ Příloha časopisu rodopisné společnosti v Praze, ročník XIII., PhDr. Václav Davídek, 1941

⁵ http://www.mistopisy.cz/historie_maslojedy_8304.html

⁶ Děje války popsal *Josef Volf, rolník, Máslojedy v červnu 1926*, publikoval Libor Kraus www.sveb.cz/lk22/indx.html

⁷ V březnu 1803 podepsal císař František I. dekret o založení Českého stavovského polytechnického ústavu; na nové polytechnice se začalo učit 10. listopadu 1806. Ředitelem ústavu byl jmenován F. J. Gerstner. Od 8. 9. 1815 přestal být Polytechnický ústav součástí univerzity a získal statut samostatné školy. Dne 23. 11. 1863, kdy císař František Josef I. schválil Organický statut Polytechnického ústavu, začala krátká historie pražské dvojjazyčné polytechniky. Po šesti letech (18. 4. 1869) panovník utrakvistickou školu zrušil a zároveň dal souhlas se vznikem dvou nových: Českého a německého polytechnického ústavu království Českého. Roku 1875 byly Česká i německá polytechnika (dosud zemské ústavy) převedeny do státní správy. Roku 1879 obě polytechniky dostaly nové názvy: C. a k. (Císařská a královská) česká vysoká škola technická v Praze, a K. k. Deutsche Technische Hochschule in Prag. <http://www.cvut.cz/cs/historie>

⁸ Arch zapisovací z roku 1887 <http://www.ahmp.cz/index.html?wstyle=2&catalogue=1>

⁹ Konštruktivní – pobytové přihlášky pražského policejního ředitelství <http://digi.nacr.cz/prihlasky2/index.php?session=41b9ac7a24124515b43b37624be9d557&action=record&x=133&t=7&m=1>

¹⁰ Malý Fürstenberský palác je nyní součástí sídla Senátu. Malý Fürstenberský palác stavebně souvisí s Kolovratským palácem, byl postaven v roce 1770. K němu se připojuje zajímavá rokoková terasovitá zahrada se schodištěm a balustrádami, vystupující do trojdílné sala terreny. Zahrada je součástí komplexu zahrad pod Pražským hradem. Malý Fürstenberský palác a přilehlý Kolovratský jsou od roku 1918 v držení státu. V době první republiky zde sídlilo předsednictvo ministerské rady, po roce 1945 ministerstvo informací a osvěty, později ministerstvo kultury. V roce 2003 byla zahájena celková rekonstrukce Kolovratského paláce a Malého Fürstenberského paláce, která byla dokončena v roce 2006. http://cs.wikipedia.org/wiki/Mal%C3%BD_F%C3%BCrstenbersk%C3%BD_pal%C3%A1c

¹¹ Plyn a voda číslo 1, roč. 1921, str. 7

¹² ZÁDUŠÍ je poprvé zmiňováno k roku 1790, k roku 1840 mělo 14 domů, v r.1850 osada obce Blaty v okr. Mělník, v r.1869 až 1910 osada obce Mělník v okr. Mělník, v dalších letech jako osada zanikla. Dnes zůstala pouze ulice Na záduší. Roku 1862 byla v Záduší postavena Synagoga a 1864 vznikla v Záduší samostatná židovská obec.